

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. MÁRCIUS 24.

SZERDA

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A bácskatopolai tribün

Pribicevics beszédének sulya alatt lesza-
kadt a tribün Bácska-Topolán. Nem is csoda,
ha a gyenge alkotmány, nem bírta ki azokat a
sulyos tévedéseket, amelyeket Pribicevics a
magyarság megszédítésére felsorakoztatott.
Mintha nem először hallottuk volna ezeket a
szíréhangokat, amelyek más trillákkal zenge-
nek a bársonyszék belsejéből mint a bársony-
szék messzeségéből.

Pribicevics a szeméremzés legkisebb
árnyalata nélkül áll ki a fórumra s a magyar-
ság és németiség barátjának szimulálja magát,
s olyan sulyos kijelentéseket tesz, amely cáfo-
lata minden eddigi cselekedetének; megtaga-
dása annak a múltnak, amelyben a magyar
középiskolák a sovinizmus, a türelmetlen faji
politika, s az elvakult pártérdek sötét süllyesztő-
jébe süllyedtek; s amelyek alatt nemcsak a
megbízhatóságába vetett hit, de a topolai tribün
is összeomlott.

Kerekre tágult szemekkel ámult a naiv
hallgató, amikor Pribicevics kijelentéseit hal-
lotta. Hát ez az a Pribicevics, akit a sajtó
oian sötét színekkel jelenített meg a vásznán.

Dehogy is! Ez a Pribicevics az a farkas,
amelyik közel férközvén a gazdátlanul hagyott
akolhoz, mézes szavakkal csalogatta a tapasztal-
atlan báránykát, hogy csak jöjjön ki legelni,
hiszen olyan szép, olyan dus pázsit mosolyog
itt rá, hogy bűn meg nem izelni.

A naiv kis bárányka elképedve kérdezte:

— Hát nem eszel te állathust?

— Hát persze hogy nem.

A bárányka hitelt adott a farkas szavai-
nak, kiugrott az akolból s a farkashoz csatla-
kozott.

A farkas azonban fogta, széttépte és fel-
falta őt.

Ime Pribicevics! Nem hogy elvette a
magyarok iskoláit, sőt elég szeméremtelenül azt
állítja, hogy ő adott a magyaroknak elemi is-
kolákat, gimnáziumot és kereskedelmi iskolát.

— „Mi nem akarunk a magyarokból szer-
beket faragni” mondja Pribicevics. Nem is
faragás az, amit ő a hírhedt névvegyelemzésé-
vel elkövetett, hanem az egyéni szabadságnak
a legdurvább letaglózása, a zsarnoki önkény-
nek az állam polgárait ráerőszakolt nemzeti-
ségi dejanira köntöse. Meg kell nézni azokat
az elemi népiskolákat, amelyeket Pribicevics
adott az ő bőkezűségével, állami oktatási nyelv-
vel és a gyermek anyanyelvét nem értő tan-
erőkkel a nemzetiségeknek.

Ezekben az iskolákban, felsőbb osztályai-
ban azelőtt gyönyörű kultura virágzott, ame-
lyekben az életre szükséges alapismereteket el-
sajátíthatta a gyermek, ma az államnyelv be-
verklizésén kívül, csak azokat az ismereteket
felejtik, amelyeket lelkiismeretes, anyanyelvű-
kön értő, érzés és lelkivilágokat ismerő tanítók
az alsóbb osztályokban nagy erőmegfeszítéssel,
csüggedést nem ismerő hivatásszeretettel, az
államnyelvvél való küzködés mellett betéjük
oltottak.

A középiskolákban uralkodó szellem se
fedi Pribicevics szavainak igazságát, s ebben
az esetben is mást beszél az agitátor és mást
mutatnak a tények.

A magyarságnak látni kellett, kik a ba-
rátai, kik az igazi demokrácia letéteményesei,

akiknek uralomra jutása a legbiztosabb garan-
ciája az egyenlő elbánás elvének, az alkotmány-
ban lefektetett jogok érvényesítésének.

Pribicevics azonban nagyon ötletes és
találékony politikus. A tribün összerokadása
sem hozta zavarba. Egy ügyes hasonlattal, amit
a tribün és kormány között vont meg, vissza-
adta mindenkinek derűs hangulatát.

Mi azt óhajtanánk, hogy amint a tribün
összeomlott, úgy omolna össze Pribicevics
minden eddigi alkotása, s omolnának össze
azok a kétségek is, amelyek bennünket minden
kultuszminiszter változásnál újra meg újra nyug-
talanítanak, s ajkunkra mindig csak ugyanazo-
kat a szavakat adják, hogy „Ugyanaz a ter-
mészetráji egyed, csak más a nyakravalója”.

NINCICS KÜLÜGYMINISZTER PÁRISI TÁRGYALÁSAI

A jugoszláv-francia szerződés

A francia-jugoszláv-olasz hármasszövetség ügyében létrejött az elvi megállapodás

London, március 23. A Daily Telegraph
diplomácia tudósítója úgy értesül, hogy azok a
híresztelések, amelyek szerint Franciaország,
Olaszország és Jugoszlávia közötti hármasszö-
vetség általános feltételei tekintetében Nincsic,
Grandi és Briand elvben már megállapodtak,
legalább is koraiaknak tekinthetők. Eddig csak
abban állapodtak meg, hogy mérlegelés tár-
gyává kell tenni, vajon ajánlatos-e ilyen szö-
vetséget kötni. Nincsic nem volt hajlandó Pasics
távollettében a kormányát köti nyilatkozatot
tenni. Hírszerint Olaszország szívesebben kötne
külön szerződést Jugoszláviával egy harmadik
fél nélkül. Ugyáltszik Olaszország hajlandó volna
a szerződés megkötése után, vagy az által-
ános balkáni locarnói szerződés megkötése
után, vagy az ennél szűkebb keretek között
megkötendő jugoszláv görög szövetség döntő-
bírájaként szerepelni. Jugoszlávia azonban nem
hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy Görögország
és Jugoszlávia között akár egy nagyhatalom is
ilyen módon interveniáljon. Jugoszláviának az
a szándéka, hogy az Athénnel való differen-
ciáját közvetlen szabályozza. Ilyen körülmények
között továbbra is Jugoszlávia tényleg abban
a helyzetben van, hogy a Balkánon és a Duna

mentén egyedül maradjon. Emellett még
Románia és Csehország támogatása és barát-
sága is rendelkezésre áll.

Páris, márc. 23. A Journal a következ-
ket írja: Az olasz-jugoszláv barátsági szerző-
déshez fűződő pótszerződés megkötésére irá-
nyuló tanácskozások még nem vezettek ered-
ményre, mert Olaszország azt óhajta, hogy a
megállapodás kétoldalu legyen, míg Jugoszlávia
Franciaország részvételét szeretné biztosítani.
Ennek folytán Briand egy francia-jugoszláv
barátsági szerződést ajánlott fel a jugoszláv
külgügyminiszternek, amely szerződés a Róma
és Beograd között esetleg megkötendő megál-
lapodással párhuzamosan halad. Ha ez a szer-
ződés, amelynek szövegét Nincsic magával
vitte konkrét formát ölt, Franciaország és Jugo-
slávia között a viszony azonossá válik a
Csehország és Jugoszlávia között fennálló vi-
szonnyal és a kölcsönös támogatás kimondá-
sát fogja tartalmazni. Bárhogy is szóljanak a
jugoszláv-olasz megállapodás feltételei, ez egy-
általán nem fogja jelenti a kisantant kapcsola-
tainak meglazulását, sem pedig bármilyen vál-
tozást a jugoszláv politikai irányban.

Nincsic áprilisban Bécsbe utazik

Bécs, márc. 23. Beavatott forrásból úgy
tudják, hogy Nincsic külügyminiszter április
20-án Bécsbe érkezik, hogy tárgyalásokat foly-

tasson ugyanolyan szerződés megkötésére, mint
amelyet Benes nemrég kötött az osztrák kor-
mánnyal.

Nincsic Beogradba érkezett

Beogradból jelentik: Nincsic Momcsiló
külgügyminiszter ma Beogradba érkezett. Első
látogatása Pasics Nikola miniszterelnöknek
szólt, akit délután a miniszterelnökségi palotá-
ban felkeresett. A külügyminiszter beszámolt a

miniszterelnöknek külföldi tárgyalásairól. Utána
a királyi palotába ment Nincsic és Őfelségét
kimerítően informálta római, genfi és párisi
tárgyalásainak eredményeiről.

Pasics Rade üzletei megbuktathatják a kormányt

Beogradból jelentik: Az ellenzéki képviselők
tegnap délelőtt és délután annak az inter-
pellációnak a megszövegezéséről tárgyaltak,
amelyet Pasics Rade ügyében fognak a pénzü-
gy- és közlekedésügyi miniszterekhez intézni.
Az interpellációnak messzemenő politikai kö-
vetkezményei lehetnek éppen azért a kormány-
pártjai minden lehető megtesznek, hogy meg-
bontsák az ellenzék egységét. Az ellenzék is
tisztában van az interpelláció jelentőségével és
bizonyosra veszik, hogy az interpelláció el-
hangzása után Pasics nem maradhat tovább a
kormány élén. Ezt a radikális pártban is tud-

ják és ezzel hozzák összefüggésbe azt a né-
hány nap óta sokat tárgyalt kombinációt, hogy
a kormány rövidesen lemond és az új kormányt
az ifjú radikálisok fogják átvenni.

A radikálisok fenyegetésekkel akarják az
ellenzék elnémitani és azzal fenyegetőznek,
hogy feljelentik Pecsicset és Mihajlovicsot állí-
tólagos háborus ügyeik miatt.

A szkupstina mai ülése

Az agrárreform költségvetési vitájában ma
Krizman, Setyerov, Vojkovic Kapetanovic,
Klek és Groll Milán képviselők szólaltak fel.

Rádics felségsértő beszéde miatt a „Vreme” igazgatóját itélték el

Lukovics Koszta három havi fogházat kapott

Rádics István, amikor még nem volt miniszter, a parasztpárt zagrebi gyűlésén harcias beszédeket tartott a kormány ellen, amelyekbe belevonta a király személyét is. A beográdi „Vreme” híven leközölte a gyűlés lefolyását, mire azután Rádics azzal duplázott rá, hogy a „Vreme” cikkét légből kapott hazugságnak minősítette. A „Vreme” viszont azzal válaszolt Rádics cáfolatára, hogy szóról-szóra, gyorsírói jegyzetek alapján leközölte Rádics beszédét, amelyekben azonban olyan otromba királlysértések voltak, hogy a beográdi ügyészség eljárást indított — a „Vreme” ellen és lefoglalta a lap összes példányait.

Tegnap tartották meg ez ügyben a tárgyalást és Lukovics Koszta, a „Vreme” igazgatója azzal védekezett, hogy nem ő, hanem

Rádics követte el a felségsértést s hogy a „Vreme” csak azért közölte Rádics beszédét gyorsírói jegyzetek alapján, mert Rádics letagadta azokat. A „Vreme” tehát, amely különben a külügyminiszter lapja, nem akarta sérteni, hanem Rádics felségsértését megbélyegezni.

A bíróság azonban nem fogadta el Lukovics Koszta védekezését és a közölt kitételek miatt 3 havi fogházra ítélte a „Vreme” igazgatóját.

A „Vreme” igazgatója most joggal kérdezi, vajon miért kapott három hónapot; amikor nem követett el mást, minthogy leközölte, Rádics beszédét, Radicsot viszont, aki tényleg elkövette a királlysértést, miniszterre nevezték ki.

Bethlen István ünneplése közben véget ért a frankvita

Botránys jelenetek a magyar parlamentben — A többségi véleményt fogadták el

Budapest, március 23. A nemzetgyűlés mai ülését féltizenegykor nyitotta meg Huszár Károly elnök. A frankvita első szónoka Rupert Rezső, aki azt fejtegette, hogy a kisebbségi jelentés alkalmas a kormány felelősségének megállapítására. Az ellenzék a jelentésben aranyhidat akart építeni a miniszterelnöknek, amely visszavonulhat. Azt gondolták, hogy Bethlen levonja a konzekvenciákat, de csalódtak. Az országnak eminens érdeke, hogy a kormány távozzék. (Szilágyi Károly: Mással is vannak bajok, Németországban ellopták az egész birodalmi bankot.) Rupert: Ott a gyanuja sem merült fel annak, hogy bármelyik közfunkcionárius titkolná az ügyet. Érdekes, hogy a képviselő ur első megnyilatkozásával a kormányt védi. (Szilágyi Károly: Nem a kormány mellett, hanem az ország mellett vagyok. Ne poszkondiázzák folyton a nemzetet.) Nem kérünk öntől tanácsot.

Pesthy Pál igazságügyminiszter azután ismerteti a szokolhamisítások nyomozásait és rámutat arra, hogy a három szokos ügy közül kettőt bírói határozattal szabályszerűen becsütköztek. A harmadik szokolhamisítási büntény ügyében a cseh pénzügyi hatóságok beadványával fordultak az ügyészséghez és kérték a megszüntető határozat kézbesítését, hogy folyamodással élhessenek. A kormány, hogy minden tussolási szándék gyanuját elhárítsa, intézkedett a határozat kikézbítésére iránt. A nyomozás most folyamatban van, annak eredménye tisztázni fogja az egész kérdést és mindazok a konzekvenciák, amelyet abból a kisebbségi vélemény levon, önmagától össze fognak dőlni. A frankügyben parancsoló szükség volt arra, hogy ezt a büntényet a legsürgősebben nyilvánosságra a derítsük. Ez a törekvés tette szükségessé, hogy az ügyészség vegye kezébe az ügyet. Meggyőződésem szerint az ügy április második felében főtárgyalásra kerül.

Pesthy Pál igazságügyminiszter után Rakovszky Iván belügyminiszter emelkedik szólásra. Ugy a kisebbségi mint a többségi véleménynek az igazságkeresés volt a célja. Ugy látja azonban, hogy mind a két párt mást ért az igazság alatt. A túlföldalnak nem az igazságkeresés volt a célja, hanem az, hogy vádat emeljenek mentől több ember ellen. Hajtóvadászat jellege volt ennek az igazságkeresésnek. A kormány egyetlen olyan lépést nem tett, amely a törvények szellemével ellenkezett volna.

Nagy botránys a folyosón

A nemzetgyűlés ma délelőtti ülése után és az ebédszünet alatt, májdnem tellegességgé fajuló botránys jelenet játszódott le részint az ülésteremben, részint a folyosón. Györki Imre szocialdemokrata képviselő Szomjas Gusztáv felé ezt kiáltotta: Ön kommunista volt. Szomjas izgalomtól remegve ezt kiáltotta Györki

felé: Már megmondtam egyszer, hogy ez nem igaz, aki ezt állítja, az hazudik. Ezt nyilvánosan is meg fogom ismételni, pereljének be és majd bebizonnytom, hogy nekem van igazam. Györki erre valamit Szomjas felé kiáltott mire Szomjas így felelt: Ez zsidó szemtelenség. Ezzel Szomjas sarkonfordult és a tulsó kijárat felé indult. Hogos Miksa gróf szintén hevesen gesztikulálva kiáltott valamit a baloldal felé, mire Rottenstein ezt válaszolta: Maga spanyol-viaszk.

A képviselők lassan mind a két oldalról kimentek a folyosóra, ahol azonban a vita tovább folytatódott Rottenstein és Hoyos között. Végre is Hoyos sarkonfordult és az ellenzék irányban eltávozott. Ekkor a szociáldemokraták csoportjából Farkas István Hoyos után fordulva félhangos reprodukálhatatlan kifejezést használt, amelyet a szociáldemokraták körülvérvők csoportja is hallott. Egy vidéki hírlapíró, aki szintén ott tartózkodott hallván a kifejezést Hoyos után sietett és tudomására adta a kifejezést. Hoyos erre izgatottan sietett a szociáldemokraták csoportja felé, természetesen a kormányparti képviselők közül is sokan követtek. Hoyos kérdőre vonta Farkast, aki az első pillanatban azt mondotta, hogy csak annyit mondott: Megfogom rugni. Amikor azonban többen is hangoztatták, hogy Farkas nem ezt a kifejezést használta, Farkas is elismerte, hogy mást mondott, de nem a nyilvánosság előtt, hanem csak barátai előtt használta a kifejezést. A képviselők közül többen közbeléptek és a vitaközvetítőket esendesítették. Hoyos azután el is távozott. A kormányparton a legnagyobb felháborodással tárgyalták Farkas viselkedését, a szociáldemokraták viszont tiltakoztak az ellen, hogy a képviselők egymás közti beszélgetését bárki is jogosulatlanul mással közölje.

A belügyminiszter felszólítása után Rákóczi Ferenc ellenzéki képviselő a kormánypart padsoraiból mondta el beszédét. Kijelentette, hogy ezt azért teszi, mert ebben az ügyben a kormány álláspontja mellett foglal állást. A többségi véleményt fogadja el.

Rákóczi felszólítása után feszült érdeklődés közepette Bethlen István miniszterelnök emelkedett szólásra. Alapos érvekkel alátámasztott beszédét a genfi beszámolóval kezdi meg. Kifejti, hogy ott minden olyan ügyet kedvezően intéztek el, amely kérdés napirendre volt kitéve. Büszke arra, hogy genfi tartózkodása alatt csupán egy párt részéről talált kedvezőtlen fogadtatásra és ez a párt a magyarországi emigránsok pártja volt. Majd az utóbbi napokban elhangzott jelentősebb ellenzéki felszólalásokkal foglalkozik.

Mindenben osztja Apponyi gróf nézetét és épen azért nem látja indokoltnak a kormány távozását. Briand beszédében azt követelte, hogy a frankhamisítás ügyében a törvényekben biztosított jogok alapján teljes elég-

télt kapjon Franciaország. A nemzet szuverenitását sértené az, ha ezt az elégtételt nem az a kormány adná meg, amely alatt a sajnálatos esemény megtörtént. A titkos társaságok megszüntetésére és a konszolidáció teljes helyreállítására rendeletet fog a kormány kibocsájtani, de ezt a rendeletet a gyakorlati keresztülvitel megállapításának kell megelőznie, mert nem rendeletre, hanem cselekedetre van szükség. Kéri a többségi vélemény elfogadását.

A miniszterelnököt beszéde után a kormánypart helyéről felállva hangosan ünnepelte, míg az ellenzék gunyosan kiáltozott feléje: Mondjon le! Éljen Marsovszky! Éljen Nádossy!

Az elnök a zaj csillapulása után szavazásra bocsájtotta a különböző indítványokat. Az ellenzék viharos közbeszólásai közepette a ház nagy többsége úgy a kisebbsége mint Farkas Tibor különvéleményét elvetette és a többségi véleményt fogadta el.

A szavazás után Hegymegi Kiss Pál emelkedik szólásra. Kifogásolja a többségnek azt az eljárását, hogy a frankvitát a klotür alkalmazásával szüntette meg. Bár néhány perc előtt a ház többsége bizalmat szavazott a kormánynak ő a kormány felelősségét még most is megállapítja és reméli, hogy a kormány lemond. Urbanics: Igen majd husz év múlva.

Az elnök napirendi indítványt tesz, amelynek értelmében a legközelebbi ülést a ház holnap délelőtt tartja és ezzel az ülés este hét órakor végetért.

A husvétii szünet

Beavatott kormánykörökben úgy tudják, hogy a magyar nemzetgyűlés hoinapi ülése lesz a husvétii szünetet megelőző legutolsó ülés. A szerdai ülés után a ház megkezdí husvétii szünetét, amely valószínűleg április 14-ig fog tartani. A szerdai ülés csak formai ülés lesz, annak napirendjén csupán mentelmi ügyek szerepelnek. Ezek között Pallavicini ügye minden valószínűség szerint heves vitát fog kiváltani.

Egy új nadrag és az eltűnt ékszerek

60.000 dinár értékű arany és briliáns ékszer a személtárában

Verkovszky Vecseszláv, a noviszádi Jelzálogbank tisztviselője annak idején nagyértékű ékszereket kapott megőrzésre egy orosz asszonytól, aki az ékszereket a kommunisták elől elrejtette és később átcszempesztte a határon. Az ékszerek közül Verkovszky egy arany nyaktűt, közepén egy 3 karátos briliánsstűvel, valamint öt kisebb brostút, 2 arany és öt ezüst tallért, összesen körülbelül 60.000 dinár értékben, állandóan nadragja zsebében hordozta. Attól félt ugyanis, hogy más helyről ellopják s miután a lakásán sem akarta meőrizni, a nadragjában vélte a legbiztosabb helyen.

Két héttel ezelőtt új ruhát csináltatott Tandori Samu noviszádi szabómesternél. Miután időközben sürgősen kellett Beogradba utazni, a ruhát még készületlen állapotban elvitette a szabójától és az ékszereket most már az új nadragja zsebében rejtette el. Amikor visszajött Noviszádra, az új ruhát levetette és visszaküldötte Tandorinak azzal, hogy még a szükséges igazításokat elvégezze rajta. Eközben azonban megfeledkezett az ékszerekről, amelyek az új nadragban maradtak s csak másnap amikor a szabó visszaküldötte a kész ruhát, jutott eszébe, hogy az ékszereket új nadragja zsebében felejtette. Azonnal megvizsgálta a nadragot, de az ékszereket már nem találta ott.

Verhovszky ijedten rohant a rendőrségre, ahol előadta balesetét. A rendőrség nyomban detektíveket küldött Tandori lakására, akit felelősségre vonták a szabómestert. Tandori kijelentette, hogy valóban talált egy „csomagot” a javításra küldött nadrag zsebeiben, de meg sem nézte mi van benne, s miután azt hitte, értéktelen holmi, a személtárába dobta. A detektívek nyomban megvizsgálták a személtárást s valóban meg is találták az értékes ékszereket, amelyeket azután visszaadtak a boldog tulajdonosnak.

Olvassa a Délbácskát!

Védekeznek a noviszádi sarlach járvány ellen

Dr. Markovics Laza egészségügyi inspektor az iskolák bezárása ellen — Orvosi ankéton tárgyalták a járvány terjedése ellen fogantatosítandó intézkedéseket — Dick-féle oltásoktól remélik a járvány megfékezését

Jelentettük tegnap, hogy Noviszádon veszedelmes méretekben terjed a sarlach járvány. A városi közgyűlésen dr. Aradszki Mita és dr. Nedeljkovics Gyurica tették szövé a tisztviselői hivatal mulasztásait és az iskolák azonnali bezárása mellett foglaltak állást. A mai napig azonban nem történtek intézkedések a városi tanács határozatának végrehajtása tekintetében. A városi tisztviselői hivatal ugyan előterjesztést tett az egészségügyi inspektorál az iskolák bezárása érdekében, de Markovics Lázár dr. inspektor az összehívott orvosi ankéton azzal érvelt, hogy nem tartja szükségesnek az iskolák bezárását. Véleménye szerint ugyanis az iskolás gyermekek nagyobb mértékben vannak kitéve a fertőzés veszélyének az iskolán kívül, mintsem az iskola padjaiban, ahol állandó orvosi felügyelet alatt állnak. A gyermekek ugyanis elcsatangolnak és más gyerekekkel jönnek össze az utcán és egyéb zárt helyiségekben, ahol a fertőzés veszélye nagyobb, mint az iskolában. Az egészségügyi inspektor hivatkozott Németországra és Hollandiára, ahol nagyobb járványok esetén sem zárták be az iskolákat. A veszély elhárítását egyedül a Dick-féle oltások alkalmazásában látja s már intézkedett is aziránt, hogy mindenki ingyenesen beolthassa gyermekeit az állami bakteorológiai intézetben. Az ankét magáévá tette az egészségügyi inspektor javaslatát és úgy határozott, hogy egyelőre nem zárja be az iskolákat.

Ezzel szemben az orvosok egy része nem helyesli az ankét döntését. Azzal érvelnek, hogy éppen az iskolában, ahol a gyermekek állandóan érintkeznek egymással, a fertőzés lehetősége a legvalószínűbb.

Tudvalevő ugyanis, hogy a noviszádi sarlachmegbetegedések is a Nikolajevszka iskolából indultak ki, sőt a főgimnáziumban is előfordult már egy megbetegedés, anélkül, hogy a szükséges óvintézkedéseket fogantatosították volna. De a szülők is tiltakoznak az orvosi ankét egyoldalú beállítása ellen, mert a jobb családból való gyermekeket amugysem engedik elcsatangolni, a többieket pedig megfelelő rendszabályokkal lehet kényszeríteni arra, hogy ne érintkezzenek egymással. Veszedelmes méretekkel öltethet tehát a sarlachjárvány, ha nem zárják be azonnal az iskolákat. Addig, amíg az összes iskolásgyermekeket a Dick-féle szerrummal beolthatták, eltetik 2—3 hét is; addig pedig vígan tovább terjedhet a járvány. A szülők nem elégednek meg azzal, ha az orvosi ankét „felelősséget vállal” a járvány megfékezése érdekében, hanem igenis követeli, hogy az iskolákat nyomban, minden további látogatás és ankézés nélkül zárják be, mert csak így látják biztosítva gyermekeik épségét. Utóvégre mégis csak a szülők vannak hivatva annak a megállapítására, milyen módon óhajtják a gyermekeiket a veszedelmes kór következményeitől megóvni és ha az egészségügyi inspektorátus továbbra is mereven ragaszkodik határozatához, a gyermekeiket a járvány tartamára egyszerűen eltiltják a további iskola látogatásától.

Mit mond a tisztviselői hivatal?

A Délbácska munkatársa érdeklődött a városi tisztviselői hivatalban a járvány ügyében fogantatosított intézkedésekről és a következő információt kapta:

— Eddig összesen csak 14 megbetegedés fordult elő, ezek közül 8 iskolásgyermek kapta a betegséget. Ezen a héten nem jelentettek be újabb eseteket. Egy noviszádi orvostól csak a mai napon kaptunk értesítést, hogy egy gyermek március 19-én megbetegedett. Az illető persze súlyos mulasztást követett el és ellene megindult a hatósági eljárás. A városi tisztviselői hivatal, de miután az egészségügyi inspektorátus autonóm szerv; amely nagyobb hatáskörrel van felruházva, mint a városi tisztviselői hivatal, meg kellett hajolnunk az intézkedéseinek előtt.

Az eddigi megbetegedések ugyan valamennyien súlyos lefolyásúak, de azért járványról még nem lehet beszélni. Mindazonáltal megtettük az összes szükséges óvintézkedéseket egyelőre lezárattuk a Nikolajevszka-uccai szerb konviktust, valamint az összes ovodákat és előkészítő osztályokat. A szülőknek pedig alkalmat nyújtunk, hogy gyermekeiket a Dick-féle szerrummal ingyenesen beolthassák. Az oltás teljesen immunizálja a gyermekeket a betegség alól. Már az első oltás után megállapíthatjuk, hogy a gyermek inklinál-e a betegségre s ha azt megállapítottuk, további oltásokkal elejét vesszük a megbetegedésnek.

— Mindent megtettünk a járvány továbbterjedésének megállítására érdekében — mondotta a tisztviselő. A szülők nyugodtak lehetnek; a járvány nem fog tovább terjedni. Különben pedig a mostani megbetegedéseket nem lehet járványnak nevezni, az egészet csak a „lapok fújták fel”.

Miért akartam öngyilkos lenni?

Uglik Etel, aki minap a vashidról a Dunába ugrott, a „Délbácska” munkatársának részletesen nyilatkozik elkeseredésének okairól

Jelentettük tegnap, hogy Uglik Etel, 18 éves cselédeleány a noviszádi vashidról a Dunába ugrott, de a parti munkások kimentették. A csinos és szorgalmas leány az „Apatini” vendéglő konyhájában van alkalmazva s ma már vígan tovább gyurja a finom tésztákat és metéltket, mintha mi sem történt volna s mintha még pár órával ezelőtt nem is nézett volna farkasszemet a halállal.

Egyes újságok ráfogták, hogy azért akart megválni az élettől, mert szolgálati helyén „tulhalmozták” volna munkával. Emiatt azután a fiatal leány, aki nagyon jól érzi magát Tomasev Milán emberszerető házában, megaprendült és a „Délbácska” munkatársát kérte magához, hogy megcáfolja a róla terjesztett rágalmat.

A konyhában kerestük fel a tüzről patant Etelet, aki éppen „szalzburgi nokerlit” készített s aki jókedvűen, mosolyogva fogadott bennünket.

— Egy szó sem igaz — mondotta Etel — mintha itt rosszul érezném magamat, vagy mintha a sok munka miatt akartam volna öngyilkos lenni. Nem is tudom meghálálni a főnök ur jóindulatát, aki kocsival kijött értem a Dunaparttra és a nagyságos asszony kabátjával takart be, hogy meg ne fázzam a hideg fürdő után. Itt bizony nagyon szeretnek engemet és a szakácsnő is úgy vigyázz reám, mintha a saját gyermeke lennék.

— Nem is tudom, mi ütött a fejembe vasárnap. Nagyon lázas voltam, azután már hosszabb ideje betegeskedem, sokat maceráltak a betegségyőzőnél, ahol egész délelőtti órákig vártam, amíg rám került a sor, a privát orvost sem tudtam soha odahaza találni, ez a sok herce-hurca annyira elkeserített, hogy vasárnap dél felé egyszerre csak otthagytam a helyemet és egyenesen a Dunának mentem

Ime; megint csak a lapokra hártják a bűnbak szerepét! Az újságok csinálták a sarlachjárványt és az újságok miatt pusztulnak el gyermekeink?

Hogyan védekezünk a sarlach ellen

A közegészségügyi inspektorátus tegnap a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Dr. Dick amerikai orvos új gyógyszere a gyermekek sarlachval való megfertőzésének elkerülésére a legalkalmasabb óvszer. A gyógyszerrel való beoltás elsősorban a betegség iránt fogékony gyermekek megismerésén alapszik, másodsorban valamennyi fogékony gyermek immunizációja céljából alkalmazták.

Mindkét oltást Noviszádon minden hétköznapon délután 4—6 óra között az állami epidemiológiai intézetben (az állami közoktató udvarán) ingyenesen végzik.

Elsősorban azoknak a családoknak az egészséges gyermekeit kell beoltani, ahol már előfordultak sarlach megbetegedések; végül mindazokat a gyermekeket, akik érintkezésbe jutottak a betegekkel vagy megfertőzött tárgyakkal.

A közegészségügyi minisztérium felügyelősége

— Lázálomban lehettem, bár arra még emlékszem, hogy pontosan kiszámítottam, hány lámpa van a vashidon. Kiválasztottam a harmadik lámpát, tehát körülbelül a hid közepét s onnan fejest ugrottam a Dunába. Egyet-kettőt fordultam a levegőben, majd a víz összecsapott felettem. Még csak annyit éreztem hogy a vízbe estem, azután elvesztettem eszméletemet. Csak akkor tértem megint magamhoz, amikor a csónakban feküdtem. A derék munkások, akik kimentettek, egy ottani gyár fűtőházába vittek, ahol megszáritották ruháimat. Papucsban mentem a Dunához, papucsban ugrottam a vízbe és a papucs még rajtam volt, amikor kihúztak a vízből. A munkások azt mondták, hogy már-már fuldokoltam, mert a víz már vagy félkilométernyire vitt el a hídól s hogy derekasan kellett evezniök, amíg utolérték.

— Sok vizet nyeltem, talán az tartott a víz felszínén, meg a szoknyám se engedett elmerülni, talán annak is köszönhettem megmenekülésemet. Amikor a fűtőházban lefektettek, nagyon rosszul éreztem magamat, vért is hánytam, de aztán hamar összeszedtem magamat és a főnök urral kocsi visszamentem a helyemre.

— Nagyon röstellem a dolgot, tessék elhinni, de nem voltam magamnál, amikor ilyen bolondot tettem. Ugy éreztem akkor, mintha valami huzna a víz felé... muszáj volt beugranom. Most már hálát adok az Istennek, hogy megmenekültem. Mégis csak szebb az élet, mint ott lent, a Duna mélyén, a sötét sirban.

Igazat adtunk neki. Az élet mégis csak legdrágább kincsünk, minek hát eldobni azt, ami a legértékesebb. A hideg víz mindenesetre jó lecke volt Eteletre, mert visszanyerte életkedvét és életörömét. Mégis csak ragyogóbb a napsugár, mint a piszkos dunaalatti akvárium.

Titkos szerződés Locarnó ellen

Borak amerikai szenátor vádja Anglia, Franciaország és Lengyelország ellen

Washington, március 23. Borah szenátor a kamarában elmondott beszédében kijelentette, hogy az ami a népszövetség genfi ülésével kapcsolatosan napvilágra került, teljesen elegendő annak a gyanakvásnak igazolására, hogy a locarnói szerződést a Nagybritannia, Franciaország és Lengyelország delegátusai között kötött titkos megállapodás megölte, amely szerint Lengyelországot nagyhatalmi pozícióval ruházzák fel és Németországgal egyidejűleg állandó helyet adjanak neki a tanácsban. Ezt eszelték ki nagytitokban, amíg a nagyvilág Locarnóért lelkesedett. Azután jött

a leszámolás napja. Spanyolország és Brazília intervenciója csak mellékes dolog. A titkos megállapodás nem volt méltó a brit és francia diplomáciához. Németország bolond volna, ha ebbe beletörődne. Borah beszédét azzal fejezte be, hogy az európai leszerelést nem lehet végrehajtani, ha újra a titkos szerződések jutnak érvényre és épen a népszövetség üléséze idején bukkannak fel.

Hirdessen a Délbácska-ban

HIREK

FEKETE LAJOS:

Tavaszi séta a kertben

A kertbe most kisfiam halkan lépünk,
hogy rózsaszín álma a barackfáknak
fel ne riadjon, amint belépünk.

Intsd a kezdet, jaj le ne tépjen
egy gyümölcsigérő pici virágot;
mohó kacsódra, majd én is vigyázok.

Hallgasd csak, mily édesen döngicsélnék
mézgyűjtő kedvvel a dolgoz kis méhek,
lám ők is itt vannak, ők is élnek.

Amott egy ágon egész elámult
jűtyös jókedvében egy kicsi cinke:
barna a kabátja, sárga az inge.

De nézd csak, szalag van egyik lábán,
ez a mi cinkenk, — amelyik a télen,
bekocogtatott az ablaktáblán.

És végig a kertet előnti lágyan
szines, zsongító, tavaszi varázs
s új lúzok élednek, mint tűzön a parázs.

1926. Március 24. Szerda

Római katolikus: *Gábor*. Protestáns: *Gábor*. Görög keleti: (Márc. 11.) *Szofran*. A nap kel reggel 5 óra 57 perckor, nyugszik 18 óra 17 perckor. A hold kel 13 óra 13 perckor, nyugszik 3 óra 58 perckor. Nemzeti Színház: *Haszanaginica*. Apolló mozi: *Segítség, milliomos vagyok*.

Időjárás: (A petrovaradáni katonai meteorológiai állomás jelentése). Középeurópában hideg volt, Bécsből Osijekig havazott.

Időjárás: Változékony hideg idő várható, hóval. A szelek megerősödnek különösen a Tengeremelléken és az ország keleti részén. A felhőzet általános marad délen esővel, északnyugaton hóval. A hideg még érezhetőbb lesz és a hőmérséklet 3–4 C° lesz nulla alatt. Noviszádon csendes boros idő várható, hóval a hőmérséklet –3 és +5 C° között változik.

— A **Női Mária Kongregáció** folyó hó 25-én csütörtökön d. u. 6 órakor ünnepes gyűlést tart, amelyre kongreganistáinkat és vendégeinket meghívjuk. Egyben tudatjuk a kongreganistákkal, hogy ma, szerdán este 7 órától közös szt. gyónás és csütörtökön reggel, a fél 7 órai szt. mise alatt közös szt. áldozás lesz. Kérjük a kongreganistákat, hogy a gyónást lehetőleg az arra jelzett időben elvégezzék szíveskedjenek.

Előjárás: — **Operettet ad elő a Frohsinn.** A noviszádi „Frohsinn” dalegyesület 1926. április 4-én, Husvéténél, a kir. 7-ik gyalogezred zenekarának közreműködésével, a Szloboda szálló nagytermében fél 9 órai kezdettel előadja Mielke György „Winzerliesel” című operettjét. Belépti jegyek: Kara és Társa Futaki utca 48. sz. kereskedésében kaphatók. Előadás után tánc.

— **Aranypénzek kerülnek forgalomba.** A rézveretű aprópénzek utolsó szállítmánya — összesen 20 vagon — holnap érkezik Gruzszba. A szállítmány felét Szusákon fogják kihajózni s innen vonaton kísérik Beogradba. A pénzügyminiszter most a 10 és 25 parás aprópénzek forgalombahozataláról tárgyal az érdekeltek körökkel, amelyek még 1920-ban készültek el. A 25 parás aprópénz forgalomba hozatala elé nehézségek merültek fel, mert a 25 parás olyan anyagból készült, amelynek értéke drágább az újveretű egydinárosnál. Valószínű tehát, hogy a 25 parás aprópénzt nem fogják forgalomba bocsátani. A Narodna Banka egymillió darab aranypénz verését vállalta, amelyek a régi osztrák aranykoronákból készülnek. Az új aranypénzek júliusban kerülnek forgalomba.

— **Elhalasztották a kereskedők lajstromozását.** A noviszádi Kereskedők és Iparosok Egyesülete tervbe vett lajstromozás, amelyet f. hó 22. és 31-ike között kellett elvégezni, bizonytalan időre elhalasztották. A tagokai a lapok útján fogják értesíteni a munka felvételéről.

— **A Revü krizantém-száma** szombaton délelőtt fog megjelenni és szenzációja lesz a vajdasági sajtónak. A Revü ezzel a számmal úgy díszes kiállításban, mint tartalomban a legjobbat fogja adni. A borítólapot Müller Babsy és Lehel Aranka kitűnően sikerült fényképei díszítik, míg a Krizantémról szóló cikket a szindarab három jelenete illusztrálja. A Krizantém számot máris nagy érdeklődéssel várja a vajdasági közönség.

— **Esperanto tanfolyam.** Az Amika Rondo Esperantista (Barátságos Esperantó Kör) értesíti a nyelv iránt érdeklődőket, hogy az estélyi kurzuson kívül, március 28-án, vasárnap délelőtt még egy kurzust nyit, amely vasárnaponként délelőtt fél 10 től fél 12 ig tart. A kurzus 3 hónapos s ezen idő alatt bárki megtanulhatja ezt a nyelvet. A tanítás ingyenes. Beiratási díj 25 dinár. Beiratkozni lehet minden hétfőn és pénteken este 7–8 óráig és vasárnap délelőtt fél 10 órától az Ustavka uccai református iskolában.

— **Felmentették a felségsértés vádjától.** A noviszádi törvényszék tegnap bizonyítékok hiányában felmentette Gyura Jovan 43 éves uzdini földmivest, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy 1924. június 30-án Uzdinban megsértette a királyt, a kormányt, a minisztereket és főispánt.

— **Megsértette a trónörökös.** A noviszádi ügyészség vádat emelt Blazsics Ljubomir velükiszredistei pénzügyőr ellen, mert 1924. december 31-én a trónörökösöt sértő kifejezéssel illette. A tegnapi tárgyaláson nem jelent meg Stanaszijevics Jovan tanu, amiért a bíróság csütörtökre halasztotta a tárgyalást és elrendelte Stanaszijevics elővezetését.

— **Nem jelent meg a tárgyaláson.** A noviszádi ügyészség azzal vádolja Szeferanovic Nikola 35 éves pancsevói munkást, hogy 1922. július 12-én a pancsevói piacon felségsértő kifejezést használt. A noviszádi törvényszék tegnapra tüzte ki az ügy tárgyalását, amelyre a vádlott nem jelent meg. A bíróság ezért elnapolta a tárgyalást és elrendelte a vádlott elővezetését.

— **Rémhírtérjesztők a Bánságban.** Haskó Verona 70 éves arangyelovoi munkásnő, Kvasznica Szevan 46 éves arangyelovoi asztalos és Vági József 47 éves arangyelovoi földműves 1925. márciusában azt a hírt terjesztették a bánáti Arangyelovó községben, hogy a magyarok Arankáig megszállják a Bánságot ezt azzal erősítették, hogy Kikindán már kifüggesztették az erre vonatkozó hirdetőmenyt.

Vági József ezzel kapcsolatban még a királyt is megsértette. A noviszádi törvényszék mindezek miatt vádat emelt ellenük. A noviszádi törvényszék tegnapra tüzte ki ez ügyben a fő-tárgyalást, de újabb tanuk kihallgatása miatt azt harminc nappal elhalasztotta.

— **Egy vendéglős, akiről éjjel lehúzzák a kabátját.** Szvircevic Miloszav a mileticseva uccai „Dalmacia” vendéglő tulajdonosa szombat este a „szomszédba” ment vendégségbe s a „Kis Párizs” vendéglőben murizott. Jókedve lehetett, mert mire reggel 3 óra felé kibandukolt a kocsmából, valaki egy kapualjba invitálta, ahol lehuzta róla a felső kabátját. Szvircevic nem emlékszik, ki lehetett a tettes, csak annyi marad meg emlékezetében, hogy mire reggelre a kapualjban felébredt, a kabát már nem volt rajta. A rendőrség keresi a kabátolvajt.

— **A megzavart randevu.** A múlt éjjel egy rendőrszem egy leányra lett figyelmes,

aki a városi parkban randevut adott egy fiatalembernek. A rendőr bekísérte a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy a szerelmes leányzó Konec Mária munkásnő, akit a zagrebi rendőrség betörés és a mitrovicai rendőrség lopás miatt köröz. Utóbbi helyen 8000 dinár értékű fehérneműt lopott a leány. Letartóztatták.

— **Egy szabóműhelybe tört be és csak 6 méter szövetet lopott.** A múlt éjjel ismeretlen tettes betört Balasics Andrija Kralja Petra ucca 13. sz. alatti szabóműhelyébe és 6 méter szövetet lopott. A becsületes tolvaj, aki dúsalkhatott volna a felhalmozott szövetekben, csak két pár öltönyre való anyaggal elégedett meg. A rendőrség keresi.

BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE

ATLAS D. D. BUTOR és FAARUGYÁRBAN Novisad, Sumadijska u. 10. (A Hal-téren túl.)

— **Palánkai galambtolvajok a törvényszék előtt.** Két suhanc 1924. március 5-én öt darab galambot lopott Abel Antal báncspalánkai lakostól. A noviszádi törvényszék emiatt tegnap dorgálásra ítélte a két kiskorú galambtolvajt.

— **A gyümölcsfák téli, tavaszi és nyári permetezéséről** ír a növényvédelem márciusi száma. Ismerteti a földi bolhák elleni védekezést, a gyümölcsfák télvégi nyességét, a gabonafélék különböző üszöggombái ellen való védekezést, a kukoricamoly kártételét és irtását. Beszámol azokról az óriási károkról, amit a japán pajzstetű a Dunántul egyes megyéiben okozott és közli az ellene való védekezést. Érdekes cikkekben mondja el a szőlőnek a tavaszi fagykár elleni védelmét, a gyümölcsfák termőképességének a fokozását, a szerbtövis irtását, a fűzvesző kezelését, a magastörzsi rózsák ápolását, a konyhakerti palántanevelést stb. A dusan illusztrált, feltűnően olcsó folyóirat előfizetési ára félévre 35 000 korona. A kiadóhivatal (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51., IV. 5.) kívánatra díjlanul küld mutatványszámot.

— **A kraljevregi gazdakör a gazdák élénk részvétele mellett** folyó hó 21-én tartotta ez évi rendes közgyűlést Heinrich Kálmán földbirtokos elnöklété alatt. A napirend letárgyalása után Szentiványi Dezső A Munka gazdasági szaklap főszerkesztője a gazdák tömörülésének szükségességéről, A Munka szerkesztőségében működő adóirodáról és a horgos kraljevregi börttermelők szövetkezetéről tartott előadást. Utána Maurer Nándor a jégbiztosítás új feltételeit ismertette meg.

— **A pörüljárt vendég.** Szeferanovic Szinisa annak közlésére kért fel bennünket, hogy nem verekedett 1926. március 21-én a „Srpski Kralj” vendéglőjében a pincérekkel, hanem azt állította, hogy a megjelölt napon este 9 óra felé a „Srpski Kralj” vendéglőbe betért és kávét és bort rendelt. Lukovics Velja azonban beléjeköltött és egy székkel fejbeütötte, amitől azonnal leroskadott. Egy ismerőse közbenjárására a rendőrség megmentette a további tetlegeségektől.

— **Villamos karambol.** Tegnap délelben a főtéri katolikus templom előtt egy vasúti villamos kocsit összeütöközött egy ökrösszekérről. Az összeütöközés következtében a villamoskocsi első ablakai betörték. Az ökrösszekérnek semmi baja sem történt.

— **A kamenicai helyihajó menetrendje.** A Noviszád és Kamenica között közlekedő Labud helyihajó március 20-ika óta a következő menetrend szerint közlekedik. Kamenicáról indul 5:30, 7:15, 9:15, 11:15, 13:45, 15:45 és 17:45 órakor. Noviszádról indul 6:15, 8:30, 10:45, 12:45, 14:45, 16:45 és 18 óra 45 perckor. A hajó Noviszádon a vukovári hajó állomásánál, Kamenicán pedig a Riparija előtt áll meg. Vasár- és ünnep napokon délután a menetrendi időn kívül is közlekedik a Labud a szükséghez képest.

APOLLÓ március 24–25-én:

„Segítség, milliomos vagyok!”

A szezon legjobb vigjátéka 7 felvonásban.

Mind a hét felvonást végig fogja kacagni!

A forró leves

Az Istenben boldogult, bölcs és finom humoru Barcsai Domoikos vendéglőben ebédelte egyszer. Helyet foglalt az asztalnál, megnézte az étlapot és így rendelkezett:

— Pincér, kérek egy forró huslevest!

A kellner bólintott és kis vártatva vizszatért, kezében a csésze levestel.

Barcsai csak egy pillantásra méltatta, aztán anélkül, hogy belekóstolt volna a levesbe, jelentős hangsúllyal szólott:

— Vigye vissza. Én egy forró levest kértem.

A pincér kissé csodálkozott, de nem mert vitatkozni a tekintélyes külsejű urral és másik csésze levest hozott. Barcsai újra ránézett és újra csak az mondta anélkül, hogy a kanalat a levestébe vette volna:

— Én forró levest kértem!

És a jelenet megismétlődött vagy négyszer. Barcsai makacsul ragaszkodott hozzá, hogy ő forró levest kért.

A pincér végre is elvesztette türelmét és kitört:

— De könyörgöm alássan, honnan tetszik tudni, hogy nem forró, hiszen még meg sem méltóztatott kóstolni!

A Fejedelem mennyei derűvel nézett végig a kellneren:

— Nekem fiam akármit beszél, nem elég forró ez a leves, amíg maga benne tudja tartani az ujját!

— **Itt a tavasz.** Hát megvolt a tavasz bevonulása is. Nálunk is, másutt is. És hideg van, vacog az embernek a foga: náunk is, másutt is. A lakásban fűtünk, az utcán bundában járunk s így cselekszik jóformán egész Európa. A kékegü Itáliából is hideget jelentenek, a német fővárosból pedig ezt a táviratot kapjuk: Berlin, március 22. Tegnap, a tavasz első napján, Berlinben négy fokot mutatott a hőmérő a fagypont alatt. A tavakat és tócsákat az éjszaka vékony jégkéreg vonta be... Sajnos, a legközelebbi napokra alig várhatjuk az idő jobbrafordulását. A Meteorológiai Intézet ma a következő jelentést adta ki: Változó, továbbra is hűvös idő várható, helyenként gyenge havazással.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebaban levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni szíveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

RÁDIÓ MŰSOR

március 24-én

(A városok mellett lévő szám a hullámbosszat jelenti)

BEOGRAD (1650) 13.30 órákor hírek.

BÉCS (531) 16.15 órákor hangverseny; 19.30 órákor Das Paradis und die Peri, daljáték (Schumann); utána vig zene.

BUDAPEST (550) 9.30, 12.30 és 15 órákor hírek, közgazdaság; 16 órákor Oszkár bácsi mesedélutánja; 17 órákor cigányzene; 18.30 órákor dr. Ihring Károly egyetemi tanár közgazdaságtudományi előadása; 20.30 órákor Kazacsay Tibor zeneszerző Szerzői Estje; M. Némethy Ella a magyar kir. Operaház tagja, Kazacsay Tibor zeneszerző, Polgár Tibor zongoraművész és Hütter Pál gordonkaművész közreműködésével; 22 órákor gramofon tánczene.

BERLIN (505 és 576) 11 órákor zene; 21.30 órákor vig zene.

BRESLAU (418) 12.30 és 17 órákor zene; 20.15 órákor Die goldene Eva, operett.

OSLÓ (382) 20 órákor hangverseny; 21.30 órákor Leif Rusted csellóművész hangversenye.

PRÁGA (368) 15.30 és 16.30 órákor hangverseny; 20.02 órákor zenekari hangverseny.

RÓMA (425) 14.15 és 17.10 órákor házi zenekar hangversenye; 18 órákor jazz-band; 20.40 órákor dalest.

STUTTGART (446) 16.30 órákor hangverseny; 20 órákor Hans Sachs kórikus opera (Lortzing).

TOULOUSE (430) 12.20 és 13.15 órákor házi zenekar hangverseny; 21.15 órákor hangverseny.

ZÜRICH (515) 15 órákor hangverseny; 16 órákor tánczene; 20.15 órákor a Freie Bühne előadása.

HUSVÉTRA

hirdetéseket — tekintettel az idő rövidségére és a nagy mennyiségben feladott hirdetések számára április 1-éig vesz fel a

„DÉLBÁCSKA”
kiadóhivatala

Trg Oslobodjenja 3. szám
(Wagner-palota) — Telefon 137.

SPORT

Vasárnap újra a sabáci Macsva játszik Noviszádon. A sabáci Macsva szereplése jobb híjján immár attrakcióvá válik Noviszádon. Joggal, mert a Macsva játékosainak jeles tulajdonságai érdemesek arra, hogy egyrészt a mi játékosaink eltanulják azokat, másrészt, hogy a közönség is élvezethez jusson a sabáci legények játéknak szemlélésével. A Macsva vasárnap a NAK-hoz látogat el a tavaszi bajnoki mérkőzés lejátszására. A noviszádi csapat minden tőle telhetően megtesz arra, hogy Sabác indokolt győzelmi esélyeit csökkentse. Nagy kérdés, hogy ez sikerülni fog-e. Annyi bizonyos, hogy az eddigi tapasztalatok alapján az elbizakodottság veszélye a NAK csapatát nem fenyegeti és így teljes erőmegfeszítésre és kemény küzdelemre van kilátás.

Schaffer, mint szállódirektor. Mint a müncheni lapok írják, „Spéci” a legközelebbi napokban Münchenbe érkezik, ahol az ottani egyik legnagyobb szállodában mint „Direktor” fog szerepelni. A müncheni Wackerben csak akkor fog játszani, amikor ahhoz éppen kedve lesz, ami az új szerződésében fel is van véve.

Az angol válogatott Budapesten. Fodor Henrik, aki most részt vesz a brüsszeli kongresszuson, annak végeztével Londonba utazik, hogy az ottani angol proficsapatokkal tárgyalásokba bocsátkozzék budapesti mérkőzések leköltése ügyében. Ezzel kapcsolatosan megbízást kapott, hogy az angol válogatottat megnyerje egy budapesti vendégszereplésre. A tárgyalások eredményéről annak idején be fogunk számolni.

A magyarok nem mennek Spanyolországba. A magyar labdarúgó szövetséghez meghívás érkezett Spanyolországba, május 31-iki mérkőzésre. A szövetség nem fogadhatja el a meghívást a kedvezőtlen terminus miatt.

Nemzetközi vívóversenyek Magyarországon. A nemzetközi vívószövetség megbizta Magyarországot az 1926. évi kard és tőr-bajnokság megrendezésére. A törvívás június 3-án a kardvívás pedig 4-én lesz, ugyanazonnap tartják meg a nemzetközi epee-versenyt is Budapest nagydíjáért. A nemzetközi epee-bajnokság rendezésével Belgiumot bízták meg.

A dinár árfolyamai

Bécs 1245.— Prága 5966
Budapest 1254.— Zürich .

Március 23	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.135	—	—	176.25
Zürich	—	1094.90	1095.50	1926.—
Newyork	519.50	56.81	56.82	—
London	25.25	276.50	276.62	486.25
Paris	18.26	202.50	200.—	352.—
Milano	20.89	228.10	228.3/8	402.50
Praga	15.38	168.55	166.50	296.25
Berlin	—	13.54	13.53	—
Budapest	—	798.—	—	—
Brüsszel	21.08	—	—	406.75
Bécs	—	802.—	802.75	—
Bukarest	219.—	—	—	42.1/8
Amsterdam	—	—	—	72.—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 március 23, 19 óra

Buza	Tengeri
május 1926 . . . 155.3/8	május 1926 . . . 71 5/8
Julius . . . 134.50	Julius . . . 75 —
Szeptember . . . 131.3/8	Szeptember . . . 77.3/8

Iranyzat: buza, tengeri szilárd (AVALA)

Noviszadi terménytőzsde

1926 március 23. (Hivatalos jegyzések)

Buza	Tengeri
szerémi Usancen d. k. kötés 275.—, 100 mm	
bácskai IV. 10-ig duplikát kassza kötés 110.—, 100 mm	
bácskai IV. Fővonal duplikát kassza kötés 115.—, 800 mm	
szerémi IV. Ruma paritás d. k. kötés 117.50, 1000 mm	
szerémi IV.-V. VI. Ruma paritás kötés 122.50, 1500 mm	
Buzafeszt	
bácskai nullás g d. k. kötes 450.—, 100 mm	
bácskai 2. sz. kenyér duplikát kassza kötés 400.—, 100 mm	

Iranyzat: lanyha

A DUNA VIZÁLLÁSA

Március 10-én reggel	—	—	337
Március 11-én	—	—	322
Március 12-én	—	—	313
Március 13-án	—	—	302
Március 14-én	—	—	302
Március 15-én	—	—	315
Március 16-án	—	—	325
Március 17-én	—	—	334
Március 18-án	—	—	345
Március 19-én	—	—	357
Március 20-án	—	—	370
Március 21-én	—	—	383
Március 22-én	—	—	394
Március 23-án	—	—	402

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Zum 5 Uhr Tee Band 6

most jelent meg a legújabb 20 operette, tánc- és zene sláger I. kötet ára Dinár 52.—

Papyrus-nál

NOVISAD Jevrejska 7.

APRÓ HIRDETÉSEK

Majdnem új összecsukható Zentrál-Bobin VAR-ROGÉP jutányosan eladó. Bővebbet: Magyar u. 11. Fischl. 3402-1-0

KIADÓ több helyiség raktárnak vagy műhelynek Futoski put 70.

2952-1-3

Úgyes, komoly felsőruha és fehérnemű VAR-RONÓ, ki házakhoz is eljárna, hasonló munkát keres. Cim a kiadóban. 3369-1-0

PÁR NAP MULVA már megalakul a „POMOC” szülészeti, kihazasító és temetkezési segélyegylet Sombor. Ezért minél előbb iratkozzon be, vagy írassa be öreg szüleit, ismerőseit, rokonait stb., ahol esetenként fizet 30 Din. és kap 30 000 Din. Míg ha fizet 50 Din., kap 50 000 Din., míg a szülészettel fizet 15 Din. és kap 10 000 Din. Tagokat még felvesz az egyesület Beiratkozni lehet Novisadon Majoros Pál, Željeznička ul. 53., lenn az udvarban jobbról. 3430-1-3

Nyilt-tér*)

Gyászjelentés

A Novisadi Pincérek jelentik, hogy kollégájuk

Hajdu (Háhn) Sándor

az Elite-kávéház volt főpincére

f. hó 22-én este 8 órakor életének 56. évében hirtelen elhunyt.

Temetése f. hó 24-én d. e. 10 órakor lesz a novisadi izraelita temetőben.

E rovatban közöltékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézet
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebb és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

A legjobb minőségű falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66

1636 Telefon 534. 1-0

Eladó egy cséplő garnitúra

teljes felszereléssel és elevátorral.

Cim: Márton Pál, Mosorin, 2871 Kutas u. 582. 1-2

Uj üzlet!

MISICS TESTVÉREK

Novisad, Kraja Petra ulica 14. szám

ujjonnan nyitott könyv- és papirkereskedés ajánlja gazdag raktárát válogatott szépirodalmi, elemi és középiskolai, pedagógia, bölcsészeti, orvosi, jogi, törvény, stb. könyvekben. Nagy választék író-, rajz-, irodai és iskolai eszközökből.

Kiszolgálás szolid!

3397-1-3

Árak olcsóak!

Eladó Darányi Ujtelepen, 3. ut, 3. csoport, 251. számú új ház, 1 szoba-konyhával, 1/4 hold földdel, gyümölcsfákkal

25.000 dinárért.

Komoly vevő, biztos megegyezés. Domsy Aladár, Njegoševa (Andrássy) ul. 9. kapu alatt balra, 1. ajtó. 3429-1

Könyvelés és kereskedelmi ismeretek gyakorlati tanítása.

Csoportrendszer. PAPP GYÖRGY
Előadás szerb, magyar keresk. irodájában,
és német nyelven. Šafarikova ulica 4.

Az összes irodai munkában jártas, több évi gyakorlattal rendelkező tisztviselő

állást keres,

ki mind a három nyelven ír és beszél.
3400 Cim a kiadóban. 1-0

Pénztárkezelő,

ki egy nagy Engross-cégnél 5 évig működött a pénztárkezelésben és számlázásban teljesen jártas, állást keres. Cim a kiadóban.
3420-1-2

Mérlegképes könyvelő,

önálló szerb, magyar, német levelező, honorarium megegyezés szerint, délutánra állást keres. Ajánlatokat „Könyvelő” jellegére „REKLÁM” hirdetőirodába
3428 kéri Novi Sad, Jevrejska ul. 6. 1-2

!! Féláru utazás Budapestre és vissza jugoszláv és magyar vasutakon!!

A Budapesti Nemzetközi Árumintakiállítás

1926 április 17.-étől 26.-áig tart — Ezen kiállításon jugoszláv áruk is kiállíthatók

A vásárra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes SHS utlevéllel kell rendelkezniük. Magyar vízum beszerzése azonban nem szükséges.

Vásárigazolvány felmutatása mellett a látogatók ugy az SHS, mint a magyar vasutakon — gyors- és személyvonatokon — féláru jegyek váltására jogosultak. A látogatókat 50% kedvezmény illeti a Dunagőzhajózási Társaság hajóin is.

Akinek olcsó lakásra van szüksége, az a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazar 1.— küldje be előre.

Fenti kedvezmények csak a vásárigazolványok birtokosait illetik. A vasuti kedvezmények és a magyar vízum nélküli beutazás április 10—30-ig érvényes. Elutazás előtt a menetjegy és vásárigazolvány a jugoszláv induló állomáson lebélyegeztetendő. Odautazásnál teljes menetjegy fizetendő, visszautazás díjtalan.

A vásárigazolványok ára 80 dinárban van megállapítva és kaphatók bármely SHS kereskedelmi és iparkamaránál és kereskedelmi testületnél. Továbbá:

Zagrebban: Szerb Bank, Jugoszláv Bank, Horvát Általános Hitelbank, Trpinac, Putnik utazási irodában.

Sarajevóban: Kereskedelmi és Iparkamaránál, Agrár és Kereskedelmi Bank.

Osijeken: Kereskedelmi és Iparkamaránál, Jugoszláv Banknál, Putnik.

Subotičan: Kereskedők és Gyárosok Egyesületénél, Általános Hitelbanknál, Jugoszláv Banknál, Központi Hitelintézetnél (V. Central Kreditni Zavod), Közgazdasági Banknál.

Novisadon: Kereskedelmi és Iparkamaránál, Agrár és Kereskedelmi Banknál, Jugoszláv Banknál, az Agraria Szövetkezetnél, Putnik utazási irodában. Vrsac: Szerb Bank és Takarékpénztár.

Veliki-Bečkerek: Bánáti Kereskedelmi Kamaránál, Takarékpénztárnál. Novi-Vrbas: Országos Hitelbank. Bela-Crkva: Kereskedelmi és Iparbank.

Somborban: Kereskedők és Gyárosok Egyesületénél, Szerb Banknál.

Sentan: Központi Hitelintézetnél (Central Kreditni Bank), Kereskedelmi Egyesületnél.

Pancevo: Népbank, A. Fischgrund. Velika-Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Beogradban: A Kereskedelmi és Iparkamaránál, utazási irodákban, Jugoszláv Bank Slavija butorület Kraja Petra ul. 13., a magyar kir. utlevélosztálynál (Zorina ul. 70.) és a magyar kir. kereskedelmi megbízottnál (Dr. Szilágyi, Strahinića Bana 43a. Tel. 20-23.)

Nyomatott Farkas és Dürbeck könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ul. 30. Telefon: 488.